

IZBIRNI PREDMETI

9. razred

Šolsko leto 2024/2025

April 2024

Vsebina

VERSTVA IN ETIKA III	4
LIKOVNO SNOVANJE III	5
TURISTIČNA VZGOJA.....	6
ETNOLOGIJA – KULTURNA DEDIŠČINA IN NAČINI ŽIVLJENJA	7
NEMŠČINA III	8
RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA	9
OKOLJSKA VZGOJA III.....	10
RETORIKA.....	11
RAČUNALNIŠTVO – MULTIMEDIJA.....	12
KEMIJA V OKOLJU	13
ŠPORT ZA ZDRAVJE	14
ASTRONOMIJA – DALJNOGLEDI IN PLANETI	15
ROBOTIKA V TEHNIKI	16
NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMET: NEMŠČINA.....	17

IZBIRNI PREDMETI – ŠOLSKO LETO 2024/2025

Izbirni predmeti so način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencev.

Zakon o OŠ predpisuje, da v 7., 8. in 9. razredu učenci in učenke **obvezno izberejo dve uri** pouka **obveznih izbirnih predmetov tedensko**, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo starši.

Šola mora ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz družboslovno-humanističnega in najmanj treh iz naravoslovno-tehničnega sklopa, vendar pa učencu ni potrebno izbrati predmetov iz obeh sklopov. V isti skupini so lahko učenci različnih razredov zadnjega triletja.

Učenec, ki obiskuje **glasbeno šolo z javno veljavnim programom**, je lahko oproščen sodelovanja pri IP v celoti ali pa le pri eni uri tedensko. Uveljavljanje glasbene šole označite na prijavnici za izbirne predmete. Ravnatelj v skladu z določbami zakona odloči o oprostitvi za posamezno šolsko leto. Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri IP, se iz teh predmetov ne ocenjuje.

Šola za učence 7., 8. in 9. razreda ponuja tudi pouk drugega tujega jezika **nemščina kot neobvezni izbirni predmet**. Pomembna razlika med obveznimi in neobveznimi izbirnimi predmeti je v tem, da učenci neobvezne izbirne predmete lahko izberejo ali ne.

Po končanem izbirnem postopku šola s pisnim obvestilom obvesti starše, katere izbirne predmete se bo učenec učil v naslednjem šolskem letu.

Ponudba obveznih izbirnih predmetov za šolsko leto 2024/25 – 9. razred

DRUŽBOSLOVNO-HUMANISTIČNI SKLOP	NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI SKLOP
Verstva in etika III	Računalništvo – multimedija
Likovno snovanje III	Kemija v okolju
Turistična vzgoja	Šport za zdravje
Etnologija – kulturna dediščina in načini življenja	Astronomija – daljnogledi in planeti
Nemščina III	Robotika v tehniki
Geografija – raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja	
Okoljska vzgoja III	
Retorika	

Ponudba neobveznih izbirnih predmetov za šolsko leto 2024/25

- drugi tuji jezik nemščina

VERSTVA IN ETIKA III

PREDMET: OBVEZNO – IZBIRNI PREDMET

RAZRED: 9.

SKUPNO ŠTEVILO UR: 35

Medpredmetno povezovanje: ZGO, DKE, GEO, SLJ, LUM, GUM

*Predmet je trileten vendar učni načrt in njegovo izvajanje omogočata učencem, da smiselno izberejo predmet tudi le za leto ali dve.

Verstva in verske tradicije že od nekdaj vplivajo na način življenja ljudi, njihovo poznavanje pa je pomembno tudi za naš osebni razvoj.

✚ Bi torej rad/a spozna/a nastanek in zgradbo Biblije, kot svete knjige dveh največjih svetovnih religij?

✚ Te zanima kako je krščanstvo postalo temelj »zahodne civilizacije«?

✚ Želiš spoznati kako različna verstva razumejo smisel življenja, boj proti zlu, trpljenje in smrt?

✚ Kako je prišlo do delite krščanstva in kaj je to ekumenizem?

✚ Bi želel/a spoznati kakšne spremembe je v versko življenje vneslo razsvetljenje?

✚ Kako je krščanstvo vplivalo na pomembne osebnosti slovenske zgodovine?

Pridruži se nam pri predmetu VERSTVA IN ETIKA in skupaj bomo kritično razmislili tudi o verski (ne)strpnosti, verskih vojnah, ter vlogi religije pri oblikovanju družbene in osebne identitete; skušali razumeti razliko med znanostjo in religijo, ateizmom ter humanizmom.

Učencem želimo s predmetom predvsem pomagati razvijati STRPEN in SPOŠTLJIV ODNOS do ljudi z različnim prepričanjem ter prispevati k RAHLJANJU STEREOTIPOV in ODPRAVLJANJU PREDISODKOV.

Učiteljica Petra Matičko

LIKOVNO SNOVANJE III

Izbirni predmet likovne vzgoje – likovno snovanje – je s svojimi vzgojno-izobraževalnimi nalogami pomemben dejavnik, ki dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna vzgoja. Na kognitivni ravni razgrajuje vidni svet, na izrazni pa ga likovno oblikuje. Z likovnim prakticiranjem učenci poglobljajo razumevanje prostora, izražajo občutja, oblikujejo stališča in vrednote.

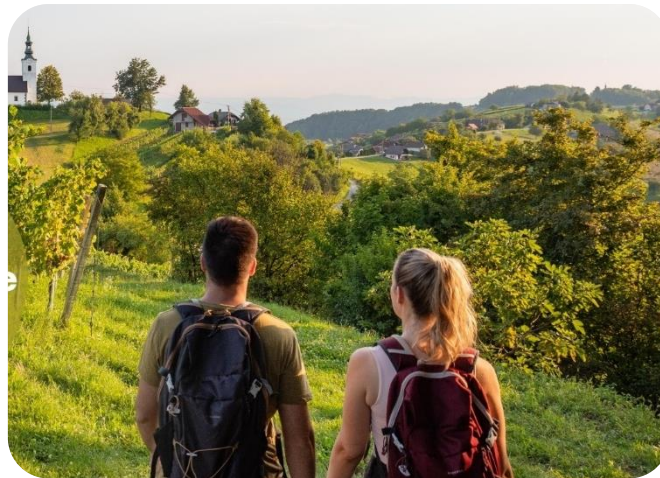

Vsebine predmeta so po posameznih likovnih področjih zasnovane na temeljnih likovnih pojmi, ki jih učenec pridobiva in pogloblja glede na svoje zmogljivosti. Povezujejo pojme iz likovne teorije, zgodovine umetnosti in likovne tehnologije. Nenehno pa se povezujejo tudi s pojmi v vsebinah rednega predmeta likovna vzgoja in drugih predmetnih področij.

Celotna dejavnost predmeta temelji na zagotavljanju materialnih in konceptualnih možnosti za razvoj učenčeve likovne ustvarjalnosti. Goji nadaljevanje in usmerjanje likovnega raziskovanja sveta, odkriva posebnosti likovnega izražanja in njeno spopolnjevanje ter poglobljanje posluha tako za likovna dela umetnikov kakor tudi uporabnih predmetov in likovne problematike v okolju. Pomemben cilj predmeta je priprava učenca za sodelovanje v kulturnem življenju ožjega in širšega okolja ter razumevanje sodobne vizualne komunikacije.

Ob komunikaciji in interakciji z učiteljem pri teoretičnem in praktičnem delu učenec razvija občutljivost zaznavanja, likovno-ustvarjalno mišljenje, čustev in gibalno občutljivost, natančno zaznavanje, vizualni spomin, domišljijo in motorično spretnost. Gre za kompleksno sodelovanje in prepletanje ustvarjalnih in likovnih dejavnikov učenca. Dejavniki se aktivirajo verbalno, realizirajo pa se v likovnem izražanju. Učenci tako svojstveno vizualizirajo misli in občutja. Z likovnimi izraznimi sredstvi v različnih materialih oblikujejo v notranjem svetu nastale miselne modele predmetov in pojavov iz narave in okolja – sproščeno in ustvarjalno osmišljajo praktično delo.

TURISTIČNA VZGOJA

Turistična vzgoja je **enoletni izbirni predmet** družbeno-humanističnega področja. Namenjen je učencem 7. razreda, 8. razreda in 9. razreda.

Temeljni namen predmeta je **vzgoja učencev k pozitivnemu odnosu do turizma in odkrivanju zakladov domače in širše okolice**. Namen predmeta je, **da skupaj spoznavamo domače in tuje turistične bisere**. S pomočjo predmeta si bodo lahko učenci oblikovali izhodišča za doseg **želenega poklica** ali pa bodo nova znanja uporabili za **ljubiteljsko dejavnost**.

Turizem ni enovita dejavnost, zato so v zasnovi predmeta združeni geografski, etnološki, zgodovinski in ekonomski vidiki.

Pouk bo potekal **v učilnici in na terenu**, kjer bodo učenci z raziskovalnimi metodami in izkustvenim učenjem samostojno prišli do zaključkov in nato ugotovitve **uporabili v svojem življenju**.

Učiteljica Janja Hanjže Brecl

ETNOLOGIJA – KULTURNA DEDIŠČINA IN NAČINI ŽIVLJENJA

Izbirni predmet: 8. in 9. razred

Število ur: 35 učnih ur

8.r - Načini življenja in kulture

- ✚ Ljudstva
- ✚ Identitete in istovetnosti
- ✚ Vsakdanjiki in prazniki
- ✚ Kulturna in naravna dediščina

9.r - Kulturna dediščina in načini življenja

- ✚ Človek v naravnem okolju in kulturni krajini
- ✚ Kultura bivanja in gospodarske dejavnosti
- ✚ Kultura prehranjevanja, oblačenja, higiene
- ✚ Družinsko sorodstvene vezi, spolno in družabno življenje
- ✚ Šege, navade, karakterne posebnosti in drugi rituali
- ✚ Duhovna in estetska ustvarjalnost
- ✚ Izkušnje veščine in znanje
- ✚ Medkrajevni in medetnični stiki ter Slovenci po svetu

Namen predmeta:

Poznavanje kulturnih oblik in vsakdanjega življenja.
 Razmerje med oblikami kulturne dediščine in sodobnim življenjem.
 Spoznavanje in spoštovanje kulturne dediščine.
 Oblikovanje zgodovinskega spomina in identitete.
 Prizadevanje za medkulturno sporazumevanje, strpnost in spoštovanje.

Način dela:

Raziskovalno in terensko delo, igre vlog, intervjuji in anketiranje, pogovori,...

Medpredmetne povezave:

Zgodovina, domovinska vzgoja, likovna in glasbena umetnost, slovenščina, geografija...

Učiteljica: Petra Matičko

NEMŠČINA III

Za učenje nemščine kot izbirnega predmeta se lahko odločijo tisti učenci, za katere pomeni znanje tujega jezika dodana vrednost na njegovi izobraževalni poti. Znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci usvajajo in razvijajo pri pouku tujega jezika, so pomembne najprej zaradi neposredne **uporabnosti** za učence, pozneje pa za njihovo **poklicno** in nenehno izobraževanje, za širjenje njihove komunikacijske sposobnosti prek meja materinščine tako v poklicnem kot tudi v zasebnem življenju oz. za razvijanje širše medkulturne komunikacijske sposobnosti. Ta postaja izrazitejša v času vse večjega gospodarskega, političnega in kulturnega sodelovanja, v katerem **posameznik postaja vse pomembnejši partner v sporazumevanju.**

Učenci se bodo naučili in spoznali pri tem izbirnem predmetu:

- načine sporazumevanja in jezik kot eno od sredstev sporazumevanja,
- oblikujejo zavest o sebi kot posamezniku in ob tem razvijajo in krepijo lastne kulturne vrednote,
- spoznavajo in se učijo spoštovati in ceniti različnost med posamezniki in državami,
- širijo svoje sporazumevalne sposobnosti prek meja materinščine,
- spoznavajo značilnosti, kulture in dosežke dežel, v katerih se govori nemščina,
- krepijo svojo radovednost, željo in potrebo po novem znanju ter razvijajo sposobnosti za pridobivanje znanja tujega jezika,
- razvijajo svoje spoznavne sposobnosti višje ravni za rabo informacij v novih okoliščinah,
- razvijajo ustvarjalnost in potrebo po izražanju,
- spoznavajo, da so odgovorni za svoje učenje in znanje in prevzemajo del odgovornosti zanj,
- učijo se spoznavati svoje občutke in čustva ter občutke in čustva drugih ter se nanje ustrezno odzivati,
- razvijajo sposobnosti kvalitetne medsebojne komunikacije in obvladovanja nesoglasij,
- razvijajo sposobnosti dela v skupini, medsebojnega sodelovanja in podpore,
- razvijajo sposobnost telesnega odzivanja na besedne in nebesedne pobude,
- oblikujejo osebne cilje učenja, spoznavajo in kritično ovrednotijo svoje dosežke ter si prizadevajo za izboljšanje svojega znanja,
- oblikujejo splošne kulturne in izobrazbene vrednote.

Učiteljica: Janja Hanžje Brecl

RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

9. razred, 32 ur letno

Vsebine:

1. Naravnogeografske značilnosti domačega kraja (geološka zgradba, relief, prsti, rastlinstvo, vodovje)
2. Družbeno-geografske značilnosti domačega kraja (prebivalstvo, naselja, gospodarstvo, oskrba, promet)
3. Varstvo okolja in varstvo naravne ter kulturne dediščine v domačem kraju in njegovi okolici
4. Priprave na tekmovanje iz znanja geografije

Učiteljica Janja Hanjže Brecl

OKOLJSKA VZGOJA III

Okoljska vzgoja je triletni izbirni predmet v zadnjem triletju osnovne šole v obsegu 35 (32) ur letno. Izvajali ga bomo eno šolsko uro tedensko.

Izbirni predmet temelji na spodbujanju »okoljske pismenosti«, ki naj bi jo, glede na naraščajoče okoljske probleme našega planeta, pridobili vsi državljani. Okoljsko vzgojo pojmuje kot vzgojo odgovornosti do vseh živih bitij in vzgojo za trajnostno prihodnost (po Unescu).

Izvedba predvideva heterogene skupine učencev, ki lahko predstavljajo učence 7., 8. in 9. razreda. Pri predmetu gre v prvi vrsti za usposabljanje učencev, da bodo boljše razumeli okoljske pojave in probleme, njihove vzroke in načine reševanja, vključno s tveganji in konflikti, ki nastajajo ob izkoriščanju naravnih virov.

Pri tem predmetu:

- spoznajo, da je večina okoljskih problemov posledica človekovih posegov v naravne procese;
- poznajo in povežejo najpomembnejše podatke in trende o stanju okolja v domačem okolju, v Sloveniji in v svetu;
- se naučijo kritično razmišljati, tehtati različne poglede, upoštevati argumente več strani in predlagati rešitve;
- razvijanje občutljivosti za probleme okolja z izkušnjami v naravnem okolju (terensko delo, gozdne učne poti);
- spoznajo pomen in načine varčevanja in gospodarnega ravnanja z naravnimi viri.

Vsebine predmeta:

- ✓ voda,
- ✓ zrak,
- ✓ energija,
- ✓ tla,
- ✓ biotska pestrost,
- ✓ okolje kot povezan sistem,
- ✓ okolje včeraj, danes, jutri,
- ✓ okolje in način življenja.

KAKO BOMO DOSEGLI CILJE?

Z uporabo široke palete učnih oblik, metod in pristopov (problemski pouk, projektno učno delo, didaktične igre, igre vlog, terensko delo, okoljske akcije, eksperimenti, ...) in na ta način približati okoljsko vzgojo učencem na kar se da domač, prijeten način, kjer se bodo učenci lahko izkazali na različnih področjih (likovnem, raziskovalnem, govornem).

Učiteljica Janja Hanjže Brecl

RETORIKA

Namen retorike kot obveznega izbirnega predmeta je učence in učenke seznaniti ne le s pojmi prepričevanja in argumentiranja, temveč, po eni strani, tudi s tehnikami prepričevanja, elementi prepričevalnega postopka, dejavniki uspešnega prepričevanja, z oblikami prepričevanja ter z vsestranskim obvladovanjem govorne situacije.

Retorika je eden od obveznih izbirnih predmetov za učence 9. razreda devetletne osnovne šole; učence in učenke pa naj nauči predvsem samostojnega, koherentnega in kritičnega oblikovanja ter izražanja stališč pri drugih predmetih, v teku nadaljnjega izobraževanja, kakor tudi na vseh drugih področjih družbenega in zasebnega življenja.

Temu predmetu je namenjenih 32 ur letno (1 ura tedensko).

Ker gre za zahtevno, relativno abstraktno ter med seboj tesno povezano problematiko, je učni načrt zasnovan enotno.

Učenci in učenke spoznavajo:

- kaj je retorika,
- zakaj se je koristno učiti retorike,
- kaj je argumentacija,
- razliko med dobrimi in slabimi argumenti.

Naučijo se:

- kako oblikovati prepričljive govore,
- javnega nastopanja in izražanja svojih stališč.

Učitelj Jernej Bobek

RAČUNALNIŠTVO – MULTIMEDIJA

Multimedija je danes gotovo eden najpomembnejših in najbolj priljubljenih izrazov, ki jih uporabljamo v zvezi z računalniki. Posredovati informacijo zna prav vsak. A gotovo ste kdaj poslušali koga, ki je govoril, govoril, vi pa niste nič razumeli. Njegovo govorjenje pa bi doumeli, če bi predavatelj svoje predavanje dopolnil s slikami, zvokom animacijo ali videom ali celo z vsemi mediji hkrati (multimedijsko).

Informacijo posredovano z več mediji: animacijo, zvokom, sliko in besedilom imenujemo multimedija.

Po nekaterih napovedih naj bi bilo čez 10 let 60 % poklicev, ki danes še ne obstajajo, povezanih z računalniško tehnologijo. Tudi znanja pridobljena pri tem predmetu bodo osnova za nekatere poklice.

Pri predmetu MULTIMEDIJA se bo lahko vsak učenec po lastni izbiri bolj posvetil enemu izmed naslednjih sklopov:

- RISBE
- FOTOGRAFIJE
- ZVOK
- VIDEO
- ANIMACIJA - 2D in 3D

Po končanem izobraževanju znajo učenke in učenci:

- razložiti, zakaj je multimedijska predstavitev informacije bolj kakovostna od monomedijske (predstavitve z enim medijem)
- predstaviti informacijo z več mediji izdelati računalniško predstavitev
- pripraviti slikovne in zvočne podatke in jih učinkovito združiti z besedilom v računalniško predstavitev
- uporabiti slikovne, zvočne in druge podatke iz omrežja internet, jih ovrednotiti, dopolniti in vključiti v svojo predstavitev

Namen predmeta je seznaniti in naučiti učence uporabe računalnika kot multimedijske naprave za obdelavo besedila, slik, zvoka in animacije.

KEMIJA V OKOLJU

Izbirni predmet kemija v okolju ti omogoča, da utrdiš in poglobiš znanje, spretnosti in veščine, ki jih pridobivaš pri pouku kemije. Pri predmetu boš aktivno preučeval tri naravne vire: zrak, vodo in zemljo ter vpliv onesnaževanja na zdravje ljudi. Osnovna učna metoda bo eksperimentalno delo, ki se bo izvajalo v okviru terenskega, sodelovalno-raziskovalnega dela in projektnega učenja.

Učiteljica Mojca Dajčman

ŠPORT ZA ZDRAVJE

Namen enoletnega predmeta Šport za zdravje je usvajanje različnih športnih vsebin, ki so pomembne za kakovostno preživljanje prostega časa. V ospredju je spoznavanje novih, zanimivih športov, ki so otrokom še posebej blizu in jim predstavljajo motivacijo za gibanje, hkrati pa jih v obveznem šolskem programu ni mogoče izvajati.

Vsebine in izpeljava izbirnega predmeta omogočajo spoznavanje različnih vplivov gibalnih dejavnosti na zdravje, razumevanje pomena sprostitve, nadomeščanje negativnih učinkov sodobnega življenja ter pridobivanje znanj, ki učencem omogočajo, da si v prostem času izberejo sebi primerne športne vsebine in obremenitve.

Pouk poteka enkrat tedensko v okviru rednega urnika v telovadnici ali zunaj šole.

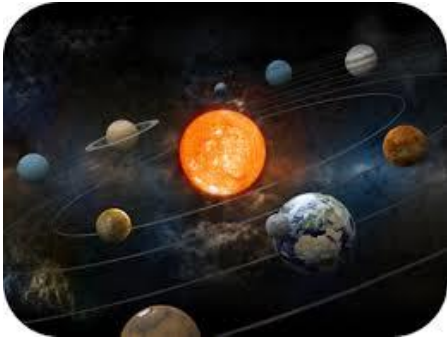

ŠPORT ZA ZDRAVJE – 35 ur

Lep športni pozdrav!

Učitelj Marko Sonjak

ASTRONOMIJA – DALJNOGLEDI IN PLANETI

Izbirni predmet Daljnogledi in planeti je namenjen učencem 8. in 9. razreda, ki jih zanima vesolje. Pri predmetu se bodo učenci seznanili z opazovanjem planetov in nastankom slike v daljnogledu in teleskopu.

Pri opazovanju nočnega neba bomo uporabljali šolski teleskop in daljnoglede.

Učenci bodo:

- spoznali svetlobo kot vir energije in nosilca informacije o telesu, od katerega prihaja;
- spoznali preslikave z lečami in zgradbo različnih vrst daljnogledov;
- s pomočjo teleskopa in daljnogledov bodo opazovali planete in njihove satelite;
- spoznali sončev sistem;
- spoznali značilnosti planetov in primerjali razmere na njih;
- odkrivali občutljivost ekološkega ravnovesja na Zemlji;
- spoznali računalniški program za opazovanje nočnega neba;
- se naučili načrtovati nočno opazovanje.

Izdelali bomo:

- model kamere obscura;
- model sončnega sistema.

Spremljali bomo tekoče nočno dogajanje na našem nebu. Pri spoznavanju naštetih vsebin pa nam bodo v veliko pomoč astronomske revije, knjige in internetne strani.

Obseg ur: 35 ur letno

Učiteljica Janja Rotovnik

ROBOTIKA V TEHNIKI

Robotika je danes ena izmed najhitreje napredujočih znanosti, saj želimo vedno več stvari avtomatizirati s pomočjo robotov. Pri tem si pomagamo s računalniškimi programi in opazovanjem stvari v naravi, ki jih nato oponaša robot.

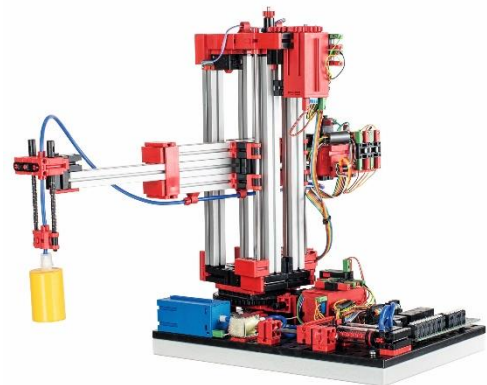

Izbirni predmet je namenjen učencem 8. in 9. razreda. Pri tem predmetu se učenci seznanijo z uporabnostjo robotov v industriji, domu in pri zabavi. Spoznajo osnove konstrukcije tipičnih oblik robotskih rok, elektronsko krmiljenje in različne senzorje, ki omogočajo povratno delovanje krmiljenja. Spoznajo tudi preprosto računalniško programiranje, s katerim programirajo in vodijo robota.

Pri pridobivanju praktičnih izkušenj si pomagajo z uporabo ustreznih didaktičnih sestavljanek (Lego Mindstorms, FischerTechnik), s katerimi gradijo delujoče, računalniško krmiljenje modele strojev, naprav in robotskih rok. Pri konstruiranju iščejo lastne rešitve in samostojno organizirajo potek dela. Spoznavajo smotrno organizacijo in planiranje dela.

Naučijo se odkrivati in razvijati svoje sposobnosti, krepijo si ustvarjalno samozavest in prostorske predstave.

Obseg ur: 35 ur letno

Učiteljica Janja Rotovnik

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMET: NEMŠČINA

Znanje tujega jezika je pomembno tudi zaradi neposredne uporabnosti za učence (npr. gledanje nemške televizije, poslušanje glasbe, komunikacija s tujimi prijatelji), predstavlja pa tudi dobro popotnico za nadaljnje izobraževanje in poklicno pot.

Nemščina eden izmed glavnih jezikov Evropske unije, bo znanje nemščine čedalje bolj pomembno pri zaposlovanju na boljše plačanih mestih.

Pri neobveznem izbirnem predmetu Nemščina se bodo učenci usposobili za osnovno komuniciranje v nemščini, lažje navezovanje stikov in ravnanje v določenih situacijah ter pridobili vedenje o nemških deželah, njihovih prebivalcih in kulturi.

Spoznali bodo osnove nemškega jezika in pri tem razvijali vse štiri jezikovne spretnosti: bralno, slušno, govorno in pisno. Učenje nemščine priporočamo učencem, ki imajo veselje in voljo do učenja tujega jezika.

Za nemščino kot neobvezni izbirni predmet se lahko odločijo vsi učenci na začetku tretjega triletja, to pomeni v sedmem razredu, tudi tisti, ki so nemščino že izbrali kot obvezni izbirni predmet, in nadaljujejo do devetega razreda.

Ključnega pomena je kontinuiteta znanja, zato je priporočljivo, da učenci procesa učenja ne prekinjajo.

V osnovni šoli ima nemščina kot neobvezni izbirni predmet (NIP) iste splošne cilje kot obvezni izbirni predmet, vendar se uresničujejo z zmanjšano intenzivnostjo.

Učiteljica Janja Hanjže Brecl